

Poslovno poročilo za l. 2020

I. Osnovna predstavitev in usmeritve zavoda

Lutkovno gledališče Ljubljana je osrednje slovensko lutkovno gledališče, ki izvaja lutkovne in dramske predstave za otroke, mladino in odrasle. Pretežna usmeritev javnega zavoda so mlade publike.

Javni zavod je bil ustanovljen l. 1948, delo gledališča pa temelji na stoletni tradiciji slovenskega lutkarstva.

Med ključne cilje LGL sodijo razvoj občinstva – spodbujanje interesa različnih ciljnih skupin za lutkovno umetnost in afirmacija gledališča za otroke in mlade v okviru uprizoritvenih umetnosti in kulture nasploh.

Na podlagi navedenih osnovnih ciljev se Lutkovno gledališče Ljubljana uveljavlja kot osrednja slovenska referenčna ustanova za področje uprizoritvenih umetnosti za otroke in mlade, s tem pa tudi ena najpomembnejših za področje kulturne vzgoje. Na področju lutkarstva utrjuje osrednje mesto v širši regiji z aktivno vlogo v strokovnih in stanovskih pobudah, projektih mreženja in izmenjav, s krepitvijo standardov kakovosti in z okrepljeno afirmacijo mednarodnega festivala Lutke.

II. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega zavoda

Delovanje LGL bistveno opredeljujejo naslednje pravne podlage:

- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Lutkovno gledališče Ljubljana Ur. l. RS, št. 116/2008 (spremembe Ur. l. RS št. 8/2010, 55/2012, 24/2015 in 64/16),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) Ur. l. RS, št. 96/2002, (spremembe Ur. l. RS, št. 123/2006-ZFO-1, 7/2007 Odl.US: U-I-35/04-11, 53/2007, 65/2007 Odl.US: U-I-276/05-11, 77/2007-UPB1, 56/2008, 94/2009 Odl.US: U-I-278/07-17, 4/2010, 20/2011, 100/2011, 111/2013, 68/16, 61/17 in 21/18),

po vsebinski plati pa strateški dokumenti:

- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014-2017 (ReNPK14-17; Ur. l. RS 99/2013),
- Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2020–2023 z usmeritvami do leta 2027 in
- Strategija Lutkovnega gledališča Ljubljana za obdobje 2021-2025 (za obdobje poročanja je veljala še stara strategija).

Poleg naštetega opredeljuje delovanje LGL še vsa zakonodaja, ki ureja javni sektor in delovanje javnih zavodov in interni organizacijski akti.

III. Dolgoročni cilji

Dolgoročni cilji zavoda so zapisani v dokumentu *Strategija Lutkovnega gledališča Ljubljana 2021-2025* in so skladni s krovno zakonodajo, ki ureja področja kulture in usmeritvami aktualne državne in lokalne kulturne strategije.

Poglavitni poslovni cilji zavoda so dostopnost in raznovrstnost programov in homogenost delovanja zavoda, utrditev pomena LGL kot osrednje lutkovne ustanove in centra za uprizoritvene umetnosti za otroško in mladinsko publiko. Med pomembne usmeritve sodi tudi skrb za lutkovno dediščino in razvoj projektov neformalnega izobraževanja in kulturne vzgoje ter sodelovanje s sorodnimi akterji. Ob tem se zavod zavezuje povečati obseg lastnih prihodkov in sofinanciranja s strani EU. Celotna strategija javnega zavoda je dostopna na spletni strani www.lgl.si.

IV. Letni izvedbeni cilji

Letni izvedbeni cilji so bili potrjeni s strani sveta zavoda in se ustrezno prekrivajo tudi s projekcijo v zavodski strategiji. Letni program dela je bil sprejet na redni februarški seji in je prejel tudi ustrezno potrditev s strani financerjev.

In potem se je izvajanje letnega programa a tudi spreminjanje programa radikalno spremenilo, dinamiko leta povzemamo na kratko.

Prvo polletje – prvo zaprtje

Gledališču je uspelo do zaprtja in zaustavitve aktivnosti realizirati 2 odrski noviteti, poleg tega pa smo januarja na našem odru izvedli tudi ljubljansko premiero Alice v čudežni deželi (L. Carrol, rež. Magdalena Reiter). Slednja je bila, glede na zgodnjo (november 2019) novomeško premiero pri koproducentih APT Novo mesto, predmet poročanja v letnem poročilu lanskega leta.

V zvezi z mednarodno prepoznavnostjo lahko poročamo o 6 predstavah na 2 gostovanjih v tujini, nov potencial v zvezi z mednarodno omreženostjo pa predstavlja uspeh naše prijave (LGL vodilni partner) na razpis Ustvarjalne Evrope – s projektom Kritiška platforma (partnerji iz Litve, Škotske in Hrvaške).

Sicer smo v gledališču krizne razmere obvladovali uspešno in bili v marsikaterem pogledu prvi in za zgled. Tako smo že v prvem vikendu po razglasitvi epidemije sprožili možnost spletnega ogleda video posnetkov obeh predstav, ki sta bili na sporedu in sta odpadli – Vihar v glavi in *Ti loviš!*. V naslednjih tednih smo objavili še 15 posnetkov naših predstav, ki so doživeli izjemen medijski odziv, ogromno ogledov, a tudi uvrstitev med šolske aktivnosti v času karantene. Od 12. marca do 31. maja 2020 si je predstave na spletu ogledalo 259.163 uporabnikov spleta, od tega največ Vihar v glavi - 32.376 in Štiri črne mravljice - 28.180.

Na splet smo prenesli tudi aktivnosti, ki sicer redno (s podporo JAK) potekajo v Knjigarni LGL in pripravili 3 drugačna branja – pogovore o knjigah. Posnetek naše predstave Medved in mali je bil izbran tudi za »spletno obeleževanje« Dneva državnosti – MZZ RS ga je preko veleposlaništev posredovalo svojim uporabnikom in ostalim diplomatskim predstavništvom.

V delavnici gledališča smo izdelovali maske za naše zaposlene in obiskovalce (za primer, če jih pozabijo), tehnični sektor je organiziral delo v manjših skupinah, v času zaprtja smo predvsem pripravljali vse potrebno za pričetek rekonstrukcije Šentjakobskega odra (ki posega v vse etaže stavbe), istočasno pa smo preselil tudi skladišče na novo lokacijo. Naši zaposleni so sodelovali v projektu psiho-socialne pomoči osamljenim ostarelim, izvajal pa se je tudi študij oz. bralne vaje v spletni aplikaciji Zoom.

V gledališču smo bili eden od nosilcev priprav varnostnih protokolov za ponoven pričetek vaj in predstav. Vključili smo se tudi v organiziranje zunanjih prizorišč, kar smo v nadaljevanju zaradi gradbenih del v objektu s pridom izkoristili (Odprti oder – Muzejska ploščad, Tivoli – Švicarija in Arboretum Volčji potok).

Po sprostitvi ukrepov smo v našem gledališču prvi odigrali predstavo (Sovica Oka, v soboto, 23. 5.) in z igranjem predstav v hiši nadaljevali do pričetka gradbenih del. Poleg že omenjenih zunanjih prizorišč smo po koncu epidemije gostovali v LGMB s predstavo Moč.

Drugo polletje – drugo zaprtje

V poletnem času so stekla gradbena dela za rekonstrukcijo Šentjakobskega odra, ki so segala s posameznimi posegi (preboji za zračenje ipd.) v praktično vse prostore Mestnega doma.

Sezono 20/21 smo pričeli s premiero Rumene lune (rež. Primož Ekart) v dvorani SVŠGUGL, v začetku oktobra z mednarodnim festivalom sodobne lutkovne umetnosti Lutke, v okviru tega pa tudi z drugo

premiero sezone - predstavo *Tihožitje* (rež. Tin Grabnar). V oktobru se je na Norveškem zgodila svetovna premiera *Moby Dicka*, v izvršni produkciji Plexus Polaire, v režiji Yngvild Aspelli. Gre za izjemno uspelo premiero naše koprodukcije, o kateri pa bomo poročali po izvedbi slovenske premiere. Ponovno zaprtje smo pričakali v Mariboru, kjer smo imeli že povsem postavljeno adaptirano scenografijo za predstavo *Sedem vprašanj o sreči* – naša predstava naj bi otvorila uradni program Festivala Borštnikovo srečanje.

Vseeno smo nadaljevali z načrtovanimi delovnimi procesi – z vajami za koprodukcijsko predstavo (z Zavodom Imaginarni) *Nevidna* v režiji Primoža Ekarta, *Peskovnik* v režiji Mihe Goloba (predstava nastaja znotraj evropskega projekta Mapping) in *Najprisrčnejšega velikana* v režiji Jake Ivanca.

Predstava *Najprisrčnejši velikan* Julie Donaldson je konec decembra doživela interno premiero in je bil v spletni različici prikazana našim abonentom. Do sedaj si jo je ogledalo 600 gledalcev.

Članom in članicam igralskega ansambla LGL smo v iztekajočih se mesecih preteklega leta omogočili možnost poglobljanja posameznih igralskih tehnik znotraj različnih spletnih delavnic in strokovnih izobraževanj (pevske vaje z Natašo Nahtigal iz Akademije za glas, delavnice MDH dihalne koordinacije z Ano Vipotnik, čuječnostni program za obvladovanje stresa z Robertom Križajem, osnove metode Fitzmaurice Voicework pod vodstvom Alide Bevk).

Ustvarjalna participacija je bila umetniškemu ansamblu omogočena ob avtorskem ustvarjanju malih gledaliških form, imenovanih kamišibaj, ki nastajajo pod mentorstvom režiserke Jelene Sitar. Po vzoru edinstvene japonske oblike pripovedovanja zgodb ob slikah in v sodelovanju s slovenskimi ilustratorkami (Polona Lovšin, Andreja Gregorič, Zala Kalan) nastaja 13 igralskih avtorskih interpretacij (Poezija Janeza Menarta v izvedbi Jerneja Kuntnerja, Trilogija o klobuku Mihe Arha, *Medved, ki ga prej še ni bilo in čarobni gozd* Maje Kunšič, Zgodba o Ferdinandu Aje Kobe, *Povodni mož* Nine Ivanič, Fantkov dan Alenke Tetičkovič), ki bodo premierno uprizorjene aprila 2021.

Zaposleni v tehničnem sektorju so se ob približevanju zaključka rekonstrukcije Šentjakobskega odra posvetili odpravljanju posledic "kolateralne škode", ki so jo v celotni stavbi Mestnega doma povzročila gradbena dela.

Tako so se angažirali prav vsi oddelki v čiščenju, sanaciji sten in beljenju. V obeh dvoranah spodnje etaže je sveže prebarvan oder, na novo so tudi napeljane vse tonske in lučne napeljave.

Proti koncu leta smo v sodelovanju z društvom Zeleni nadzorniki Ljubljane opremili spodnjo polovico nove Lutkarske poti na grad. V spodnjem delu so nameščene živalske silhete, višje pa je pot opremljena z valilnicami in krmilnicami za ptice. Gre za likovne rešitve ilustratorke Zale Kalan, ki sicer kot lutkovna restavratorka in konservatorka dela v našem gledališču, pri izvedbi je sodeloval še mizar iz naše delavnice David Klemenčič, za namestitev pa so poskrbeli naši scenski tehniki.

Ob zaprtju smo iskali različne načine, kako ohraniti stik z našimi rednimi gledalci. Tako od novembra dalje v okviru programa *LGL na spletišču* ponovno omogočamo brezplačni ogled štirinajstih predstav, ki jih namenjamo različnim starostnim skupinam otrok in mladih, za tri predstave, ki smo jih posneli na novo (med njimi tudi premierni *Najprisrčnejši velikan*) pa omogočamo plačljiv ogled preko platforme Vimeo.

Do začetka januarja si je na spletu več kot 476.000 gledalcev ogledalo rekonstrukcijo predstave *Žogico* Marogico iz leta 1951, ki je tolmačena v slovenski znakovni jezik. Sledijo si: Mojca Pokrajculja (12.000), Groznilca (9700), *Zajčkova hišica* (9200), Emil in detektivi (9100), *Zverjašček* (7980), Martin Krpan (5400) ...

Ogled spletnih predstav nadgrajujemo s posodobljenimi in obogatenimi spletnimi različicami pedagoških gradiv, kjer je večji poudarek predvsem na ustvarjalni nadgradnji posameznih vsebin.

Znotraj pedagoškega spletišča v kreativni navdih ponujamo tudi videodelavnice za izdelavo lutk različnih lutkovnih tehnik (senčne, ročne, marionete, naprstne) pod vodstvom ilustratorke, oblikovalke ter restavratorke lutk Zale Kalan.

Razmislek o gledališki umetnosti in njenih specifičnih vsebinah s svojo prisotnostjo znotraj spletnih šolskih učilnic nadgrajujejo tudi člani in članice našega ansambla ter drugi strokovni sodelavci. V novembru in decembru smo vzgojnim zavodom omogočili več kot 90 takšnih srečanj.

Tudi v času onemogočene gledališke realnosti poskušamo v LGL s kakovostnimi, raznolikimi, predvsem pa dostopnimi aktivnostmi šolski spletni kurikulum preplesti in nadgraditi s čim bolj avtentičnim ter osebnim doživljanjem gledališča ter ga ohranjati kot polje družbeno angažiranih idej na presečišču kulture in umetnosti, znanosti in tehnologije.

Kazalniki realizacije za I. 2020

Kazalci:	2019	Načrt	Realizacija
število premier:	11	11	5
število naslovov iz prejšnjih let:	31	42	26
število odigranih predstav:	803	732	230
število vseh obiskovalcev:	121.696	95.463	28.064
število prodanih vstopnic:	93.251	85.000	19.758
število gostovanj po Sloveniji:	34	114	82
število mednarodnih gostovanj:	28	35	12

V. Realizacija programa

Premiere

Sedem vprašanj o sreči

Gledališko potovanje po motivih Modre ptice Mauricea Maeterlincka

Režija Tomi Janežič

Koprodukcija Lutkovno gledališče Ljubljana in Slovensko mladinsko gledališče

Premiera 10. januar 2020, v LGL

Obsežna produkcija je okupirala celotno stavbo Mestnega doma in je svojevrsten hommage lutkarstvu in legendarni uprizoritvi Sinje ptice. Vendar pa se ob ohranjanju in poglobljanju osnovnih vsebinskih parametrov Sinje ptice od izvornika povsem svojstveno oddalji. Več kot sedemurne predstave zagotovo ne bi mogli pripraviti tako uspešno brez sodelovanja igralcev SMG, vendar se je v realizaciji nadpovprečno izkazal tudi velik del zaposlenih LGL.

Predstava je uvrščena v uradni del festival Borštnikovo srečanje in nominirana oz. v ožjem izboru za najboljšo predstavo sezone 2019/2020 po izboru Društva gledaliških kritikov in teatrologov.

Ustvarjalci so kot izhodišče za ustvarjalni proces vzeli Maeterlinckovo Modro ptico, zgodbo o arhetipskem potovanju v iskanju sreče. Po premieri v Moskovskem umetniškem gledališču v režiji Konstantina Sergejeviča Stanislavskega (1908) in na Broadwayu (1910) je doživela vrsto izvedb, priredb za radio, več filmov in TV-serijo. Po uspehu, ki ga je igra imela, je nastal otroški roman *The Blue Bird for Children*, ki ga je Maurice Maeterlinck napisal z Georgette Leblanc. V Lutkovnem

gledališču Ljubljana je bila uprizoritev Sinje ptice (1964) v režiji Jožeta Pengova eden od vrhuncev tedanjega marionetnega odra. Likovno podobo predstave je ustvaril slikar France Mihelič, za glasbo pa je poskrbel skladatelj Uroš Krek. Skozi zgodbo o iskanju modre ptice ustvarjalci predstave *Sedem vprašanj o sreči* pišejo lastno, osebno in družbeno zgodbo o družini, nasilju, spominu, sanjah, smrti, radostih, ljubezni, prihodnosti, slovesu, smislu. *Sedem vprašanj o sreči* je dolgo gledališko potovanje, predstava o predstavi, zgodba o zgodbi, po svoje nadaljevanje ustvarjalnega procesa, ki se je z delom ekipe začel pri uprizoritvi še *ni naslova*. Janežič je sicer v zadnjih letih v različnih državah ustvaril več nenavadno dolgih predstav, ki skušajo z dekonstrukcijo gledališča poudariti njegovo čudežnost ter v ospredje postavljajo skupnost, udeleženo v dogodku.

»Redke predstave občinstvo tako posrkajo ter ga ob celotni ustvarjalni ekipi (vključno s tonskimi in lučnimi mojstri) celovito vključijo v dogajanje ter hkrati ustvarijo tako pravljичne, a obenem pomensko bogate in odprte prizore. Hkrati je *Sedem vprašanj o sreči* predstava, v kateri celotna ustvarjalna ekipa deluje izvrstno povezano in usklajeno. To je tudi izredno detajlirana predstava, v kateri je mogoče odkrivati neštete pomene ter interpretacije, tako na metafizijski kot na pripovedni, idejni ter estetski ravni. Izredno!« (Anja Radaljac, Delo)

Tin Grabnar, Tjaša Bertonec, Tadeja Pungerčar
Nebo nad menoj
Gledališki dokumentarec

Režija Tin Grabnar
Koprodukcija Lutkovno gledališče Ljubljana,
Slovensko mladinsko gledališče, Univerza v Ljubljani,
Center urbane kulture Kino Šiška
Premiera 8. februar 2020, v Kinu Šiška
Predstavo je v okviru praznovanja svoje 100.
obletnice podprla Univerza v Ljubljani.

Premiera je bila pripravljena kot zaključni dogodek festivala Bobri v dvorani Katedrala Kina Šiška. Sicer je njen matični oder Oder pod zvezdami, kjer vizualno deluje bolje (višina odra). Ena od uspešnejših "priložnostnih" produkcij za potrebe velikega prizorišča zaključka Bobrov, ki ji je zaradi aktualne tematike in inovativnih animacijskih rešitev zagotovo usojeno tudi bogato post-produkcijsko življenje.

Predstava sestavlja, prestavlja in razstavlja slikovite prizore, ki se po načelu dokumentarnosti nizajo v zgodbo o vplivu okolja na severnega medveda. Z različnih vidikov kontekstualizira naš planet in ga postavlja v razmerje s človekom. Spregovori o veličastni in razgibani naravi, ki je vse bolj degradirana in ne more več kljubovati okoljskim spremembam. Gibljiva pripoved se odvija na veliki svetleči platformi, ki se vrti okrog svoje osi. Gledalci dogajanju na Arktiki sledijo v zrcalni sliki iz ptičje perspektive. S pomočjo ogledala se predstava poigrava z optiko in gravitacijo postavi na glavo. Takšno prelisičenje težnosti pa omogoči čudežen občutek lebdenja v praznem prostoru in raziskovanje neobičajnih tehnik animacije.

»Nebo nad menoj kljub personalizaciji *protagonista v maniri dokumentarca ohranja bolj ali manj točen prikaz značilnega vedenja in stisk. Zasnova mehanike lutk in scenografije je dobro premišljena. Dogajanje v zrcalu dobesedno nastavlja ogledalo človeški vrsti; predstava nam subtilno sporoča, da je*

naša, človeška vrsta, odgovorna za to, kar se odvija v zrcalu – dokumentarno prikazana stvarnost, ki jo živijo polarni medvedi, je prav toliko posledica dejanj človeške vrste, kot je preigravanje Nanookove zgodbe odvisno od lutkarstva Anite Gregorec in Lovra Finžgarja. Prav tako je prepričljiva in idejno utemeljena rešitev, da se vse scene odvijajo na vrtljivi okrogli platformi, ki v nekaterih scenah simbolizira Zemljo, v drugih pa posamičen ekosistem (severni pol), na katerega vpliva globalno segrevanje, s čimer sta nakazana sovplivanje zemeljskih pojavov ter globalnost nekaterih sprememb. Nebo na menoj je estetsko izčiščena predstava, v kateri najdemo številne prepričljive podobe, ki se dobro povezujejo s subtilno, žanru primerno glasbeno podlago ter lučjo.» (Anja Radaljic, Delo)

David Greig

Rumena luna

Dramska predstava (sklop Gledališki laboratorij LGL v sodelovanju z Vzgojnim zavodom Planina)

Režija Primož Ekart

Koprodukcija Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana
Predstava je nastala v okviru evropskega projekta ConnectUp

Premiera 24. september 2020, v Plesnem in gledališkem centru SVŠGUGL

V študijskem procesu predstave smo sodelovali z Vzgojnim zavodom Planina, skozi proces gledališkega laboratorija so šli štirje srednješolci SVŠGUGL, ki s tremi igralci LGL tvorijo zasedbo te postavitve. Zaradi gradbenih del v gledališču smo predstavo ustvarili v dvorani SVŠGUGL. Predstavo je takoj po premieri gostil Festival Borštnikovo srečanje v sklopu Mlado gledališče.

Rumena luna, balada o Lejli in Leeju je ljubezenska zgodba. Je zgodba o dveh najstnikih, ki se najmeta v trenutku, ko se enemu izmed njiju življenje usodno obrne na glavo. Lee ima 17 let, živi sam z mamo in njenim fantom ter s spominom na očeta, ki je odšel, ko je imel Lee pet let. Kljub težkim temam, ki se jih dotika, je besedilo mešanica tragedije, socialne komedije in romantične najstniške melodrame, nekakšen sodoben najstniški Bonnie in Clyde. Narativnost besedila neprestano prehaja iz dramskega v epsko, iz dialogov v notranje monologe in iz didaskalij v prozne opise dogajanja. Takšno besedilo je izvrstno izhodišče za uprizoritev, ki je odprta za uporabo zelo raznovrstnih in netipičnih gledaliških sredstev.

»Rezultat je dinamična predstava, ki dobro gradi atmosfero, jasno je razvidno tudi, da dijaška zasedba že ima igralske izkušnje – izpostavimo morda, da je Ronja Matijevc igrala v dveh celovečernih filmih – ter, da je Ekart s tega vidika potegnil iz nje najboljše; igra je prepričljiva, odzivna in dobro pokrije širok diapazon občutij in situacij, ki jih prinaša dramsko besedilo.» (Anja Radaljic, Delo)

Tin Grabnar, Tjaša Bertoncelj
Tihožitje
Devet poskusov, kako ohraniti življenje

Režija Tin Grabnar
Koprodukcija Flota, zavod Murska Sobota in
Flota, Ljubljana
Premiera 7. oktober 2020, Oder pod zvezdami
– v okviru festivala Lutke 2020

V koprodukciji s Floto smo izpeljali festivalsko premiero, ki se je pripravljala v naših delavnicah praktično od pričetka epidemije. Obdelava nagačenih preparatov v manipulabilne objekte je terjala preizkuse in sodelovanje različnih strokovnjakov. V maniri družbeno odgovornega oz. trajnostnega delovanja smo namesto gledališkega lista pripravili interaktivno razstavo v predverju Odra pod zvezdami. Med festivalskimi gosti sta bila tudi selektorja lizbonskega festivala sodobne umetnosti animiranih form FIMFA, ki sta predstavo že povabila na naslednji festival.

Lutkovni medij je tisti, ki na odrskih deskah razpira vprašanje razmerja med življenjem in smrtjo. Lutkarji namreč vedno znova ustvarjajo iluzijo življenja tam, kjer ga ni. Tako lahko s precizno animacijo povrnejo življenje tudi živalim, ki so podlegle človeški roki. Povrnejo jim lahko dostojanstvo in vzpostavijo zavedanje, da so živali čuteča bitja s svojo zgodovino. Vsaj za kratek trenutek gledališke iluzije lahko tako poizkusijo zaceliti družbene rane in se zoperstaviti izkoriščevalskemu razmerju med človekom in živaljo.

Tihožitje nima jasno začrtane narativne linije, temveč je skupek močnih vizualnih podob, ki so tesno prepletene s kompleksno zvočno sliko. Luč in zvok sta neposredno sinhronizirana, kar omogoča ritmične slike, ki se v svojih kontrastih dopolnjujejo.

»Prizori so barvno in kompozicijsko preiščeni, če bi jih v kateremkoli trenutku zamrznili, bi bili videti kot slikarske mojstrovine, postavitev za mizo pa aludira na da Vincijevo Zadnjo večerjo. Pod navdušujočo scenografijo je podpisana Sara Slivnik, v tranziciji zemeljskih barv ji sledijo kostumi Sare Smrajc Žnidarčič. Igralski trojec Asja Kahrmanovič Babnik, Iztok Lužar in Zala Ana Štiglic skupinsko animira nagačeno žival.

Pri njenem gibanju je treba veliko spretnosti, preprijemanja in koreografsko natančnih menjav pozicij. Svojo nalogo so opravili z odliko, živali prepričljivo oživijo, obračajo uhlje, premikajo smrček in grizljajo koreninice. Njena živost je podprta z glasovi narave, brnečih žuželk in zvoki, kot sta grizljanje ali praskanje živega zajca (efekti Eduardo Raon). Vzdušje ustvarja tudi glasba Mitje Vrhovnika Smrekarja, ki po koncu vsakega prizora doživi vrsto zvočnih motenj, digitalnih prskov, napak. Te nastopijo, ko igralci izpustijo lutko zajca, da pred nami negibno obleži. To so močni trenutki, ki pretresejo gledalca, mu ponudijo drugačno perspektivo življenja in smrti. Hkrati smo soočeni z enim izmed temeljev lutkovne umetnosti, prebuditi življenje v mrtvih predmetih. Večina prisotnih še nikoli ni bila priča tako intimnemu vpogledu v življenje zajca in ga verjetno ne bo nikoli izkusila. Zaključek predstave je domiseln in učinkovit, gledalca pretrese ter sooči s končnostjo, po njegovi želji in dometu pa lahko povzroči tudi

vrsto eksistenčnih vprašanj. Na tem mestu velja pohvaliti dramaturgijo Tjaše Bertoncej, ki je skrbno umerjena in nevsiljiva, čeprav gre za vsebinsko zahtevno predstavo, ostaja osredotočena. Obiskovalca ne posiljuje ali usmerja, če bi bila ta meja prestopljena, bi lahko hitro zašli na polje instant duhovnosti in nastopaštva. Priporočljiva starost obiskovalcev je 16+, čeprav bi jo lahko brez težav spremljali tudi dovolj zreli osnovnošolci.» (Andrej Predin, Delo)

Ponovitve v I. 2020

Ponavljali smo 26 različnih starejših predstav – odigrane so bile 204-krat, kar 50 na gostovanjih po Sloveniji. Gre za 41% doseganje realizacije letnih ciljev, kar je (glede na razmer) presentljivo veliko. Razveseljuje dvig deleža v razmerju na strani gostovanj po Sloveniji; v I. 2020 so igrale pomembno vlogo predstave, ki jih je možno igrati na odprtem – v negledaliških ambientih. Tako smo s predstavo Seansa Bulgakov gostovali pred Kinom Šiška in na Odprtem odru – na muzejski ploščadi Metelkova. Odprti oder je nastal na pobudo, v kateri je imelo naše gledališče pomembno vlogo, poleg Seansa Bulgakov pa smo tam igrali še Sapramiško in Napravite mi zanj krsto. V sodelovanju z Mednarodnim grafičnim likovnim centrom smo v Švicariji in Plečnikovem letnem gledališču v Tivoliju za otroke pripravili čaroben večer s po dvema ponovitvama predstav Turlututu in Močeradek gre čez cesto. Največ publike pa smo razveselili v Arboretumu Volčji potok, kjer smo igrali predstave Kdo je napravil Vidku srajčico, Sapramiška in Sovica Oka.

Mednarodna gostovanja

V začetku leta smo izvedli dve gostovanji (6 izvedb predstav), v pomladnem času nam je ostalo predvsem medsebojno tolaženje – ob odpovedih festivalov, v jeseni pa smo se »virtualno« pojavili na zagrebškem PIF-u in na festivalu Zlatna Iskra v Kragujevcu (prestavljen s pomladnega termina).

Na slednjem smo s posnetkom predstave Nekje drugje prejeli nagrado za igro in za vizualno podobo. Posebno poglavje naše prisotnosti v tujini pa predstavlja koprodukcijsko razmerje s Plexus Polaire (režiserka Yngvild Aspelli). Naša igralka Maja Kunšič je v zasedbi produkcije Moby Dick, ki jo je zalotila razglasitev epidemije v rezdenci na oddaljenem severu Norveške (Stamsund – Lofoti). Nastajanje predstave je bilo tekom leta večkrat prekinjeno, svetovno premiero je predstava doživela oktobra na Norveškem, pred predstavo na najpomembnejšem svetovnem gledališkem festivalu v Avignonu je bila ekipa razpuščena zaradi okužbe člana ekipe, vseeno pa je ekipi uspelo realizirati v 2020 6 izvedb.

- Graz, Avstrija – Nekje drugje, FRida & freD – The Graz Children's Museum, februar 2020 (3 izvedbe)
- Edinburgh, Škotska – Misterij sove, Puppet Animation Scotland, Manipulate festival, februar 2020 (3 izvedbe)
- Zagreb, Hrvaška – Posvetitev pomladi, KUC Travno, 52. PIF, september 2020 (spletni prikaz posnetka)
- Mo i Rana, Norveška, Reims, Francija – Moby Dick, Nordland Teater, Le Manège, Scène Nationale de Reims (6 izvedb – 5 Norveška, 1 Francija)
- Kragujevac, Srbija – Nekje drugje, Pozorište za decu Kragujevac, november 2020 (spletni prikaz posnetka)

Festival sodobne lutkovne umetnosti Lutke

Priprava mednarodnega festivala je bila svojevrstna dogodivščina z mnogo tveganji in predvsem z ogromno neizvestnosti. Tako so se dogajale odpovedi prihodov iz različnih razlogov, najbolj ilustrativen je morda primer španske skupine, ki ni mogla do svoje scenografije, ker je bila ta skladiščena v delu Madrida, ki je bil v karantenskem režimu. Zato smo še toliko bolj ponosni, ker nam je na koncu uspelo organizirati enega redkih mednarodnih festivalov v lanskem letu. Oktobra so bili avditoriji prizorišč močno okrnjeni z ukrepi fizične distance, že prvo predstavo festivala - francosko Zaklonišče, pa je bila obiskala tudi inšpekcija Ministrstva za zdravje. Odigranih je bilo 12 različnih predstav (od tega 6

slovenskih), predstavljeni sta bili dve interaktivni instalaciji oz. razstavi. V izvedbi festivala smo sodelovali s kinom Šiška, Pionirskim domom, Staro mestno elektrarno (Zavod Bunker) in Hišo otrok in umetnosti. Brez tovrstnega sodelovanja izvedba festivala zaradi gradbenih del v gledališču ne bi bila možna. V sklopu festivala smo pod pokroviteljstvom programa Teatroskop, ki je koordiniran za območje jugovzhodne Evrope s strani beograjske izpostave Francoskega inštituta, organizirali tudi spletno konferenco lutkovnih centrov v regiji.

EU projekti

Področje mednarodnega sodelovanja je bilo močno prizadeto, ena najbolj otožnih dejavnosti v letu, pa je bilo spletno sestankovanje s partnerji. LGL je v novembru 2020 podpisalo pogodbo z Brusljem kot vodilni partner novega EU projekta ECPCP – Evropska kritiška platforma za sodobno lutkarstvo – projekt je uspešno zagnal svoje aktivnosti v okviru digitalne izvedbe festivala Manipulate v Edinburghu. Večina aktivnosti na ostalih projektih se zamika – večina projektov pridobiva soglasja za podaljšanje trajanja. Tako se nadaljuje delo na projektu sodelovanja velikega obsega – Mapping, ki se posveča raziskavam s področja kognitivnega razvoja otrok v povezavi z gledališčem za najmlajše, v okviru tega projekta pripravljamo produkcijo in gostovanja Peskovnika.

V okviru projekta sodelovanja velikega obsega ConnectUP, v katerem sodeluje 10 evropskih gledališč, 9 festivalov in dve univerzi, pripravljamo aktivnosti za publiko 12+, pa smo v I. 2020 izvedli premiero Rumene lune.

Puppets & Design pa je projekt sodelovanja manjšega obsega s partnerji iz Italije, Češke in Španije, ki se ukvarja s sodobnimi pristopi v gledališču objekta – praktično vse aktivnosti projekta so zamaknjene za eno leto.

Poleg sredstev razpisa Ustvarjalna Evropa, nadaljujemo tudi z izvedbo zaposlitev s podporo Evropskega socialnega sklada.

Knjigarna LGL

V začetku leta smo bili zelo zadovoljni z izvedbo branj, ki smo jih po razglasitvi epidemije prenesli na splet. To so bili ponedeljkovi pogovori o knjigah, ki smo jih izbrali v sodelovanju s pedagogi in učitelji, tako smo obeležili tudi Dan zemlje. Vse dogodke na spletu je odlično moderiral Nik Škrlec, ogledalo pa si jih je 4401 gledalcev.

Nadaljevali smo z izvedbo razstav slovenskih ilustratorjev, lahko se pohvalimo, da je letos razstavljal Katerina Kalc, slovenska ilustratorka, zamejka, ki živi in ustvarja v Italiji. Prvič je pri nas samostojno razstavljal tudi Igor Šinkovec. Izpeljali smo predstavitvi dveh knjig, in sicer prvo ob izidu knjige Pesmi muce potovke Založbe Sanje v okviru velikega dogodka na Odru pod zvezdami, drugi dogodek je bil namenjen predstavitvi pesniške zbirke Kosmatice, ki jo je izdala Založba Zala, hkrati smo izvedli delavnico. Na obeh dogodkih sta prisostvovala tudi avtorja, Svetlana Makarovič in Milan Šelj.

V poletnem času (junij, julij in avgust) smo obiskovalcem, tako kot zadnja leta, ponudili Dnevno sobo, gre za prostor pred knjigarno, ki ga vsako poletje preuredimo v prijetno čitalnico na prostem.

Našo dejavnost v knjigarni je na tak ali drugačen način spremljalo dobrih 5300 obiskovalcev.

Knjigarna vzdržuje nabor kakovostnega leposlovja za otroke in najstnike, del ponudbe namenjamo strokovni literaturi, del pa tudi prevodom slovenskih slikanic in turistični publicistiki za turiste.

Usposabljanje zaposlenih

Članom in članicam igralskega ansambla LGL smo v iztekajočih se mesecih preteklega leta omogočili možnost poglobljanja posameznih igralskih tehnik znotraj različnih spletnih delavnic in strokovnih izobraževanj (pevske vaje z Natašo Nahtigal iz Akademije za glas, delavnice MDH dihalne koordinacije z Ano Vipotnik, čuječnostni program za obvladovanje stresa z Robertom Križajem, osnove metode Fitzmaurice Voicework pod vodstvom Alide Bevk).

Zaposleni v tehničnem sektorju so se pred predajo prenovljene dvorane Šentjakobskega odra usposabljali za delo na novi opremi.

Realizacija kadrovskega načrt za leto 2020:

Vir financiranja	Dovoljeno ali ocenjeno število zaposlenih na dan 1. januarja 2021	Število zaposlenih na dan 1. januarja 2021 (realizacija!)
1. Državni proračun	43,5	43,5
2. Proračun občin	19	19
3. ZZS in ZPIZ		
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV- prispevek)		
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu		
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe	0,5	0,5
7. Sredstva prejetih donacij		
8. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	5	5
9. Sredstva ZZS za zdravnike pripravnike in specializante, zdravstvene delavce pripravnike, zdravstvene sodelavce pripravnike		
10. Sredstva iz sistema javnih del		
11. Sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstva za projekte in programe namenjenih za internacionalizacijo in kakovost v izobraževanju in znanosti		
12. Sredstva za zaposlene na podlagi Zakona o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014 (Uradni list RS, št. 17/14 in 14/15 ZUUJFO), ne glede na vir, iz katerega se financirajo njihove plače		
Skupno število vseh zaposlenih od 1. do 12. točke		
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4		
Skupno število zaposlenih pod točkami 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 in 12		

Struktura zaposlenih po tarifnih skupinah:

Zaposleni, ki jih financira MK	I. – IV. tarif. skup.	V. tarif. skupina	VI. tarif. skupina	VII. tarif. skupina	VIII. tarif. skupina	IX. tarif. skupina	Skupaj
1. Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2021 (a+b)	1,5	6	10	26			43,5
a) Št. zaposlenih za določen čas				2			2
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	1,5	6	10	24			41,5
Leto 2020							
Št. zaposlenih s krajšim del. časom	1						1
Število napredovanj znotraj tarifne skupine							
Število napredovanj v višjo tarifno skupino (navedite v tarifni skupini pred napredovanjem)				3			3
Število premestitev							
Število upokojitev				1			1
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev				1			1
Št. odpovedi pogodb o zaposlitvi zaradi poslovnega razloga							
2. Št. zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov, na dan 1.1.2021, navedite vir: MOL	2	2	2	13			19
3. Št. zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov, na dan 1.1.2021, navedite vir: EU	2	1	1	1			5
4. Skupaj št. zaposlenih 1. 1. 2021 (1+2)	6	9	13	40			68

Pregled realizacije števila zaposlenih po letih:

4. Zaposleni, ki jih financira MK	I. – IV. tarif. skup.	V. tarif. skupina	VI. tarif. skupina	VII. tarif. skupina	VIII. tarif. skupina	IX. tarif. skupina	Skupaj
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2018	2	6	9	26			43
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2019	2	6	10	25,5			43,5
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2020	2	6	10	25,5			43,5
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2021	1,5	6	10	26			43,5

Obrazložitev realizacije kadrovskega načrta:

V preteklem letu je bila realizirana ena upokojitev, ki smo jo nadomestili, največjo dinamiko pa povzročajo enoletne pogodbe EU zaposlovanja (projekta s podporo Socialnega sklada Udarne brigade in Skriti poklici zaodrja).

Investicijsko vzdrževanje in nakup opreme

V tem stroškovnem sklopu smo v l. 2020 porabili 125.362,85 € za najnujnejša popravila in nakupe opreme.

Investicijsko vzdrževanje

1. Redne servise in popravila vozil v skupni vrednosti 4.978,54 €.
2. Nakup čistil in pripomočkov za vzdrževanje Mestnega doma v skupni vrednosti 582,54 €.
3. Servis tiskalnikov in nakup kartuš v skupni vrednosti 2.287,69 €.
4. Čiščenje žlebov in popravilo strehe v vrednosti 3.516,60 €.
5. Izobraževanje zaposlenih v vrednosti 1.350,00 €
6. Nakup električnega potrošnega materiala za vzdrževanje Mestnega doma v vrednosti 2.431,78 €.
7. Vzdrževanje in popravila opreme za video nadzor in protipožarno varnost v vrednosti 14.403,50 €.
8. Inštalacijska električna dela v vrednosti 5.006,48 €.
9. Polnjenje gasilnih aparatov in nov gasilni aparat za vzdrževanje protipožarne varnosti v skupni vrednosti 62,81 €.
10. Vzdrževanje IT opreme, računovodskega programa in prodajnega programa v vrednosti 11.180,60 €.
11. Vzdrževanje ogrevalne in vodovodne napeljave ter popravila sanitarne opreme v vrednosti 1.379,84 €
12. Servis in manjše popravilo na dvigalu v vrednosti 336,72 €.
13. Čiščenje in deratizacija ščurkov v Mestnem domu v vrednosti 2.316,17 €.
14. Nakup pripomočkov za vzdrževanje in barvanje Mestnega doma v vrednosti 2.745,85 €.
15. Vzdrževanje Agregata v vrednosti 549,00 €
16. Vzdrževanje klimatskih naprav in prezračevanja ter nakup filtrov v vrednosti 2.093,86 €.
17. Vzdrževalna dela na področju zvoka in tonske inštalacije v vrednosti 2.708,40 €.
18. Nakup ključev in vzdrževanje ključavnic za Mestni dom v vrednosti 1.139,20 €.
19. Popravilo odra v vrednosti 1.819,70 €.
20. Prenova pulta za tehnično kabino v vrednosti 216,45 €.

21. Pripomočki za manjša popravila, barvanje in druga vzdrževalna dela na Mestnem domu med epidemijo v vrednosti 9.325,00 €.
22. Vzdrževanje skladišč v vrednosti 634,41 €.
23. Zamenjava stekel v mestnem domu 40,26 €.
24. Redne zdravniške kontrole zaposlenih v sklopu varstva pri delu v vrednosti 834,48 €.
25. Čiščenje kanala za vzdrževanje Mestnega doma v vrednosti 79,50 €.
26. Selitev skladišča v vrednosti 10.065,00 €.
27. Popravilo rolojev na Odru pod zvezdami v vrednosti 1.559,17 €.

Skupaj investicijsko vzdrževanje: **83.643,55 €**

Nakup opreme

1. Računalniki in druga IT oprema v skupni vrednosti 4.131,60 €.
2. Reflektorji in lučna oprema v vrednosti 18.844,56 €.
3. Ročno orodje v vrednosti 770,70 €.
4. Kitara in dodatna oprema v vrednosti 697,37 €.
5. Prenosni telefoni v vrednosti 3.216,43 €.
6. Termični čistilec v vrednosti 2.246,06 €.
7. Naprava za milne mehurčke v vrednosti 55,29 €.
8. Usmerjevalni stebrički v vrednosti 484,49 €
9. Nakup programa za organizacijo dela v gledališču v vrednosti 11.272,80.

Skupaj nakup opreme: **41.719,30 €**

VI. Kazalci

Kazalniki realizacije – leto	2016	2017	2018	2019	2020
Število premier:	12	12	13	11	5
Št. ponovitev / naslovov preteklih let:	33	31	35	31	26
Št. domačih koprodukcij:	2	2	2	2	4
Št. mednarodnih koprodukcij:	1	1	2	2	1
Št. vseh javnih nekom. prireditev skupaj:	1.139	1.104	1.214	1.155	330
Št. izvedb premiernih produkcij:	258	243	253	240	26
Št. izvedb ponovitev iz prejšnjih sezon:	453	518	526	563	204
Št. izvedb gostujočih predstav:	113	36	54	30	33
Št. ostalih javnih nekomercialnih prireditev:	315	307	381	322	67
Št. gostovanj po Sloveniji:	79	40	28	34	80
Št. gostovanj v zamejstvu:	5	3	2	3	2
Št. mednarodnih gostovanj:	16	19	25	28	12
Št. obisk. vseh nekomercialnih prireditev:	127.726	132.225	125.437	121.696	28.064
Povprečna cena vstopnice:	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Število prodanih vstopnic:	99.480	105.918	97.533	93.251	19.758
Število vseh zaposlenih v javnem zavodu:	61	64	69	71	72
Število zaposlenih igralcev:	23	23	24	25	25
Zasedenost zaposlenih igralcev:	101	148	119	83	27
Št. honorarnih zunanjih sodelavcev:	128	167	160	135	80
Od tega igralcev:	29	7	43	39	8
Od tega igralcev, zaposlenih v drugih JZ:	2	4	7	3	7
Višina vseh odhodkov	3.447.201	3.506.951	3.816.773	3.972.626	3.371.433

Višina izdatkov za plače	1.729.268	1.857.045	2.106.357	2.328.602	2.328.602
Višina odhodkov za avtorske honorarje	479.335	356.806	424.536	361.822	361.822
Višina lastnih prihodkov	702.523	685.151	787.462	761.611	761.611

KAZALNIKI spletnih prireditev	2020

Število premier prek spleta:	1
Št. brezplačnih naslovov:	16
Število plačljivih naslovov:	3
Število e-gostovanj v tujini	2
Število snemalnih adaptacij	2
Št. ostalih spletnih dogodkov:	114
Št. vseh ogledov:	479.851

VII. OCENA USPEHA

2020 pomeni temeljit rez v družbeno tkivo, v kulturne procese, zagotovo ga lahko štejemo tudi kot nov začetek. V Lutkovnem gledališču Ljubljana smo se v tem letu usmerili v pripravo čim boljših izhodišč za res dober začetek ponovnega odprtja. Vrnitve v normalizacijo ne razumemo kot »okrevanje« - bolj kot izziv za preseganje preživelih in okoljsko nesprejemljivih produkcijskih vzorcev. Prenos delovanja na splet je omogočil precejšnjo dostopnost vsebin, ki pa se zgodi na račun kakovosti in celovitosti gledališke izkušnje. Zato bo prava normalizacija nastopila šele po opustitvi vseh ukrepov, ki nas zavezujejo k fizični distanci.

Naše gledališče se je v kriznih razmerah znašlo izvrstno, navkljub neprimerljivosti izkazov smo zato lahko zadovoljni. Še posebej bi nas moralo navdajati zadovoljstvo in optimizem spričo bogate produkcijske bere, ki čaka srečanja s publiko in je zagotovilo odličnega novega začetka.

2.328.602

361.822

761.611

Datum: 17. 2. 2021

Podpis odgovorne osebe in žig:
Uroš Korenčan, direktor

